

will be able to disclose his/her potential and “accept” knowledge as an element of her/her personal experience to use it later on for his/her own personality growth.

It is also possible to relate to facilitation traits such qualities as initiative, sociability, goodwill, sincerity, sensitivity, openness, insight, empathy, ability to see and predict, to model pedagogic situations, reflexing, and leadership.

A demonstration by a pedagogue of their facilitation traits can be one of indicators of their professionalism.

Organization of cooperation between facilitator-pedagogue and students, the creation of relations of trust and mutual understanding, experience of joy and success intensify the learning process, forming its participants' self-confidence and respect to each other. It allows the teacher to focus on student's success and create a special situation; they contribute to the experience of emotional recovery [2]. Such cooperation contributes to the personal growth, as well as an opportunity to realize one of the main objectives of educational process to help realize one's potential and to believe in oneself.

A facilitator-pedagogue should organize the educational process in such a way as to meet the pupils' natural needs in the knowledge of the surrounding world, in communication and self-realization, to ensure receipt of positive emotions. Such training will be bringing pupils to enjoy and desire to learn, it will grow over time and become a motivation of success. Teacher's explanation of his actions and motives, and their acceptance by pupils develops motivation and encourages the desire to achieve their goals [1].

References:

1. Романовський О. Г. Педагогіка успіху: підручник / О. Г Романовський, В. Є. Михайличенко, Л. М. Грень. НТУ «ХПІ», 2014. 268 с. Англ.мовою.
2. Gren L. Role of self-esteem building professional identity of students / L. Gren // Modern information technology and innovative teaching methods in training: methodology, theory, practice, problem: abstract reports. Kyiv, Vinnytsia. 2008. Issue. 19. P. 281-285.
3. Rogers C. Freedom to learn / C. Rogers, J. Freysberg . Moscow, 2002. 90 p.

УДК 37.013.82

І. О. Данченко, доктор педагогічних наук, доцент

Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка

В. О. Тюріна, доктор педагогічних наук, професор

Харківський національний університет внутрішніх справ
м. Харків, Україна

СУЧАСНІ СКЛАДОВІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Підготовка студентів – майбутніх фахівців до професійної діяльності у закладі вищої освіти – це цілеспрямований, організований, динамічний процес, інноваційний за своїм характером, адаптований до умов майбутньої професійної діяльності. Наслідком підготовки є підвищення рівня готовності студентів до її самостійного виконання, а саме: засвоєння ними відповідних знань; оволодіння вміннями та навичками, необхідними у професійній діяльності; набуття досвіду їх реалізації та творчого застосування;

сформованість пізнавальної і професійної мотивації, усвідомлення соціальної необхідності і цінності професії.

Освітній процес має бути побудований таким чином, щоб, по-перше, забезпечити взаємодію викладача і студента, розвиток пізнавальної мотивації та інтересу майбутніх фахівців як до навчання, так і до майбутньої професії; по-друге, стимулювати студентів до активного засвоєння і творчого застосування знань та вмінь; по-третє, виховання професійно важливих якостей особистості, що досягається шляхом відбору відповідного змісту та варіативного застосування викладачем комплексу традиційних та інноваційних методів, прийомів та організаційних форм навчання.

Процес навчання у закладі вищої освіти дозволяє сформувати у майбутніх спеціалістів потрібні у професійній діяльності знання, уміння, навички, виховати та розвинути професійно важливі якості особистості.

Підготовка майбутніх фахівців до професійної діяльності здійснюється через засвоєння студентами таких елементів змісту підготовки: знання, що складають основу професійної діяльності, а також досвід здійснення способів діяльності, на основі якого формуються уміння і навички професійної діяльності, творчої діяльності, емоційно-ціннісного ставлення до об'єктів професійної діяльності.

На основі відповідних знань у студентів формується система понять, уявлень, закономірностей з різних галузей наук, що складають наукову основу майбутньої професійної діяльності.

Досвід здійснення способів діяльності забезпечує формування у студентів умінь та навичок професійної діяльності через застосування набутих знань, сприяє формуванню готовності до виконання конкретних дій та оволодіння різними способами їх виконання.

Досвід творчої діяльності забезпечує перетворення, зміну якості виконання умінь та навичок майбутньої професійної діяльності. Цей елемент змісту підготовки сприяє творчому ставленню, пошуку нестандартних підходів та рішень при виконанні навчальних та професійних завдань.

Досвід емоційно-ціннісного ставлення виконує функцію оцінки людиною значення тих чи інших об'єктів професійної діяльності, формування і визначення ставлення до цих об'єктів, впливає на мотивацію, інтереси, потреби особистості, розуміння соціальної цінності професії [1].

Засвоєння студентами зазначених елементів змісту підготовки здійснюється за допомогою комплексу традиційних та інноваційних методів та організаційних форм навчання.

Вибір певної сукупності методів та організаційних форм підготовки до професійної діяльності здійснюється з урахуванням мети підготовки, змісту навчальної дисципліни, специфіки самої професійної діяльності та вимог до якості підготовки фахівців відповідної спеціальності.

Підготовка студентів до професійної діяльності передбачає варіативне застосування комплексу методів та форм і дозволяє організувати взаємодію викладача і студента так, щоб стимулювати й активізувати самостійну пізнавальну діяльність студента.

Форми та методи організації освітнього процесу підготовки майбутніх фахівців, серед яких необхідно відзначити такі: розв'язання професійних

ситуацій, ділові та рольові ігри, тактичні навчання; тренінг, мають носити розвивальний характер, спрямовані на відтворення, моделювання умов майбутньої професійної діяльності; поєднання теоретичних знань з їх практичним застосуванням вже під час навчання у закладі вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

Вдосконалити рівень підготовки майбутніх фахівців можна шляхом використання в освітньому процесі мультимедійних засобів навчання, які сприяють здобуттю професійних знань, удосконаленню вмінь та навичок у майбутніх професіоналів.

Найпоширенішим є такий вид мультимедійних засобів як мультимедійна навчальна презентація, під якою розуміють електронну допомогу, яку розроблено засобами мультимедійних технологій для заняття з комп'ютерним супроводом, з презентаційними можливостями, що виконує роль наочного представлення матеріалу за допомогою комп'ютера. Її використання в освітньому процесі дозволяє реалізувати такі форми роботи: кероване відкриття знань, де пояснення здійснюється викладачем і супроводжується показом мультимедійної навчальної презентації; кероване представлення знань, яке може бути використане в проєктних методах для студента або у навчальній групі, розкриває суть питання решти частини групи, що навчається; самостійне відкриття знання, що передбачає самостійну роботу у навчанні, з ознайомленням із новим навчальним змістом [2, с. 242].

Для підвищення рівня підготовки майбутніх фахівців в освітньому процесі також використовують мультимедійні навчальні програми й мультимедійні тренажери.

Мультимедійні навчальні програми використовуються для набуття студентами нових знань, практичних умінь і навичок роботи. Перед використанням мультимедійної навчальної програми відбувається вивчення теоретичного курсу; студент отримує основні знання про систему і правила роботи з нею, лише потім – безпосередня робота з мультимедійною навчальною програмою або мультимедійним тренажером під керівництвом викладача або самостійно.

Мультимедійні тренажери допомагають формувати практичні уміння і навички студента, сприяють використанню ним теоретичних знань у процесі самостійної практичної роботи, розвивають слухову, зорову і моторну пам'ять, дозволяють краще зрозуміти принцип роботи явищ, які вивчаються.

Здійснення підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності охоплює аудиторну і позааудиторну фази.

Аудиторна фаза підготовки включає в себе етапи, які забезпечують ознайомлення студентів зі змістом майбутньої професійної діяльності, його засвоєння та застосування у навчальній практиці, тобто під час аудиторних занять (лекційних, семінарських та практичних).

Позааудиторна фаза підготовки передбачає самостійне застосування майбутніми фахівцями засвоєного змісту підготовки у практичній діяльності під час практичних занять та проходження практики, безпосередньо виконуючи професійні обов'язки в реальних умовах професійної діяльності.

Література:

1. Кремень В. Г. Освіта в Україні: стан і перспективи // Неперервна професійна освіта: теорія і практика / за ред. Н. Г. Ничкало. Київ : Пед. думка, 2016. 448 с.
2. Меламуд В. Э. Особенности, некоторые направления и тенденции применения информационных технологий в современном образовании. Мир психологии. 2006. № 2 (38). С. 242–243.

УДК 373.3.016:811.161.2

О.В.Джежелей, канд. пед. наук, професор,

А.А. Ємець, канд. пед. наук, доцент,

О.М. Коваленко, канд. пед. наук, доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
м. Харків, Україна

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ СУЧАСНОГО
ПІДРУЧНИКА «УКРАЇНЬСЬКА МОВА ТА ЧИТАННЯ» ДЛЯ 4 КЛАСУ
З РОСІЙСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ**

Прийняття Державного стандарту і навчально-виховних програм Нової української школи (2018 р.) орієнтує педагогічну громадськість на необхідність упровадження компетентнісного підходу до навчання. Серед ключових компетентностей, що мають бути сформованими в здобувачів освіти, пріоритетність віддається вільному володінню державною мовою. Тому на сьогодні нагальною проблемою є вирішення питання підвищення вимог до рівня викладання української мови особливо в тих закладах освіти, де вона вивчається як друга.

З метою інтенсифікації процесу вивчення української мови як державної в класах з російською мовою навчання і забезпечення сформованості основ комунікативної, лінгвістичної та читацької компетентностей учнів на рівні шкіл з українською мовою навчання, а також реалізації завдань підготовки молодших школярів до засвоєння систематичного теоретико-практичного курсу української мови та літературного читання в основній школі співробітниками лабораторії методичного забезпечення безперервної системної освіти школа – вищий навчальний заклад Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди було створено новий підручник «Українська мова та читання» для 4 класу з російською мовою навчання.

Підручник складається з двох частин, кожна з яких спрямована на забезпечення окремих напрямів мовно-літературної галузі та має свої особливості щодо концептуальних підходів у доборі й подачі навчального матеріалу.

Частина 1 призначена для розширення кола знань учнів з української мови з опорою на вивчений на уроках російської мови лексико-граматичний матеріал. Відповідно до чинної програми центральною темою, що вивчається на уроках української мови в 4 класі, є тема «Частини мови». Ця тема є провідною і на уроках російської мови. Тому навчальні вправи, вміщені в підручнику, спрямовані на те, щоб спонукати учнів до мовного аналізу, міркування в процесі спостереження за мовним матеріалом, висновків з опорою на знання з